

LEHMÄSAAREN LÄNSI-
BANNAN HYLKY II MUSEOVIRASTO

Perustiedot

Kohde: Lehmäsaaren hylky, Kotka

Kohdetyyppi: Yli 100 v. puualus / kiinteä muinaisjäänös

Sijainti: Lehmäsaaren länsipuoli

Koordinaatit: 60° 25, 213 P, 025° 58, 871 I (WGS 84)

Toimeksianto: Meriarkeologian yksikkö

Sukellus pvm: 07.06.2006

Sukeltaja(t): Rami Kokko, Pekka Paanasalo (Pinta-avustaja)

Kokonaissukellusaika: 38 min

Maksimisyvyys: 10 m

Olosuhteet: näkyvyys n. 2 m

Liitteet: Video 20060607:2 + videoseurantalomake sekä luonnospiirros hylystä (R.Kokko).

Tavoitteet

1. Hylkykierros ja hylyn videodokumentointi.

Tulokset ja muita huomioita

- Laskeuduttu merkkipoijun köyttä pitkin hyllylle. Videokuvaus aloitettu pystyssä seisovan keularangan yläpäähän kohdalta n. 5 m syvyydessä. Laskeuduttu pohjatasoon köyttä pitkin ja kuvattu mm. keulan rakenneosaa, johon merkkipoijun köysi kiinnitetty, sekä pohjalla makaavaa kaljuunaa ja nihtiä. Keulan oikea puoli sortunut pohjalle. Siirrytty kuvaamaan hyllyn oikeaa laitaa keulasta perään päin. Kuvattu mm. pohjalla makaavaa puuosaa, jossa klyysiaukko, kaaria, jäljellä olevaa sisä- ja ulkolaudoitusta sekä hyllyn vieressä pohjalla makaavia irtonaisia puuosia.

Oikea laita nousee maksimissaan n. 1 m korkeudelle "kansitasolle" hiekka-/siltpohjasta. Kansitasolla myös paljon irrallisia puuosia sekaisin mm. kansilankkuja, lautoja ja palkkeja. Oikean laidan peräpäässä jäljellä pystypolvia sekä peräranka, joka nojaa polviin viistosti ylöspäin. Perärangassa näkyvissä kaksi liitoslovetusta peräsimen kiinnitysheloja varten. Pituutta perärangalla arviolta n. 4 m. Hyllyn peräosasta ei muuten puuosia näkyvillä. Pohjalaudoitus, sikoköli ym. mahdollisesti jäljellä olevat alemmat rakenteet hautautuneet sedimenttiin.

Siirrytty hyllyn oikeaa sisälaitaa pitkin takaisin kohti keulaa. Kuvattu mm. n.1 m:n korkeudelle suoraan pohjasta nousevaa pystytukipuuta. Rakenneosia enemmän keulaa kohti siirryttäessä. Pystypuita 2 kpl lisää hyllyn keskilinjan oikealla puolella keulaan päin siirryttäessä. Kuvattu kansilankkujen päällä makaavaa klyysiaukkoa sekä keulan oikean laidan sisäpuolella olevaa tiilikasaa (uuni). Kuvattu keularankaan kuuluvia tuki-/vahvikeosia ja siirrytty keulan vasemmalle puolelle. Hyllyn vasen laita nousee n. 1,5 m tasolle pohjasta. Tasasaumainen ulkolaudoitus myös paremmin säilynyt tällä puolella. Vasemmalla laidalla kuvattu mm. jumpruja, rikkoontunutta tynnyriä ja köysivarastoa. Em. pystypuita havaittu yhteensä 6-7 kpl pareittain n. 2m välein hyllyn pituussuunnassa (katso luonnospiirros). Mahdollisesti kansirakennelman tukipuuta, joiden kärjissä neliönmuotoiset ulokkeet kansipalkkien tms. liitosta varten.

Siirrytty vasenta laitaa seuraten kohti hyllyn peräosaan. Laitaan takertunut kalastusverkkoa, joka peittää vasemman laidan perässä lähes kokonaan. Hyllyn varsinaisesta peräosasta/peräpeleistä ei havaintoa myöskään tällä puolella. Hyllyn pohjaosa ts. hautautunut sedimenttiin. Siirrytty vasemman laidan sisäpuolta takaisin kohti keulaa ja kuvattu mm. rikkoontunutta tynnyriä sekä keulaan päin siirryttäessä kansitasossa olevia irrallisia puurakenneosia. Keulasta siirrytty hyllyn vasemmalle ulkopuolelle kuvaamaan pohjalla makaavia osia keulasta perään päin. Pohjalla makaavat osat pääosin hyllyn vasenta sortunutta laitaa. Pohjalla mm. kaaria, laudoitusta ja polvia. Mahdollisesti myös ankkuripelin akseli? Irrallisia puuosia näyttäisi olevan lisää kauempana hyllyn vasemmalla puolella.

Kuvausta jatkettu seuraamalla hyllyn vasenta laitaa kohti keulaa. Nousu aloitettu keularangan vierestä ja kuvaus lopetettu.

- Mukava oli Kotka

Lehmäsaari_07062006

Diversin sukeltaja Tero Glän

MUSEOVIRASTO

- Hylyn pituusarvio n. 20 m, leveys n. 5 m. Ikäarvio: 1700-luku, puuosien kunnan ja rakennetyypin perusteella.

Rami Kokko, Helsinki, 21.06.2006

1121

KOTKA,
LEHMÄSAAREN LÄNSIRANNAN
HYLKÄ II

17:06:00	Keula	Kansilaudoitusta + pollari
17:06:23	Keula	Keulapuun tyvi ja liitos kanteen
17:06:31	Keula	Pollari
17:10:28	Keula	Ankkuripelin pumppu
17:12:18		Puuosia pohjatasossa

D.num 20060607:2 Kotka Luetteloinut: R.Kokko

Meriarkeologia Lehmäsaaren hylky

Tarkastussukellus (havainnointi + videokuvaus).

Kuvaaja / Operaattori Rami Kokko **Kuvaus pvm.** 7.6.2006

Aika	Sijainti	Kohde
00:00:02	Keula	Pystyssä seisovan keularangan kärki
00:00:42	Keula	Merkkipojjun naru kiinnitettynä keulan rakenneosaan
00:01:42	Keula	Kaljuuna pohjalla
00:02:20	Keula	Kaljuuna + nihti vierekkäin
00:03:05	Keula	Irtonaisia kaaria, kansipalkkeja jne.
00:04:30	Keula/oik.laita	Sortunutta oik. etulaitaa + kaaria
00:05:20	Keula/oik.laita	Klyysiaukko irrallisessa laudoitusosassa
00:06:32	Oikea laita	Oikeaa kylkeä + kaaria
00:06:52	Keskilaiva	Kansipalkkeja
00:07:09	Perä/oik.laita	Peräranka viistosti pystyssä oik.laidan kaarien varassa
00:07:27	Perä/oik.laita	Pystypolvi, johon peräranka nojaa viistosti
00:07:48	Perä/oik.laita	Taaimmaiset kaaret
00:10:52	Perä	Oik.puolen taaimmainen pystypuu
00:11:13	Perä/oik.laita	Oik.puoleista sisälaitaa
00:11:18	Keskilaiva	Oik.puolen keskimäinen pystypuu
00:11:39	Keskilaiva	Kansilankkuja
00:11:51	Keskilaiva	Irrallista kansi- tai kylkilaudoitusta, jossa liitosreiät näkyvissä
00:12:52	Keula	Köyden pala(?) lankkujen päällä
00:13:01	Keula	Klyysiaukko irrallisessa laudoitusosassa kansilankkujen päällä
00:14:04	Keula	Uunin tiilet kasassa keulan oik.sisälaidalla
00:14:27	Keula	Pystypolvi tiilikasan etupuolella
00:15:48	Keula	Kaljuuna + nihti pohjalla

KS. MINI DV-NAUHAT
MUSEOVITASTON MERIARKEOLOGIAN
YKSIKÖN ARKISTO

00:15:52	Keula	Keularangan polvi (?)
00:15:55	Keula	Keularanka + keularangan alaosassa oleva reikä
00:16:29	Keula	Keularangan alaosan liitospuut
00:16:38	Keula	Keularangan tukipuu / polvi (?)
00:17:07	Keula/vas.laita	Keulan vas.puolelle sortunutta laitaa
00:17:14	Keula/vas.laita	Ulospäin sojottavat kaaret 2 kpl
00:17:21	Keula/vas.laita	Kansilaudoitusta + jumpru
00:17:33	Keula/vas.laita	Jumpru
00:18:29	Keula/vas.laita	Pyörölovettu puosa
00:19:00	Keskilaiva/vas.lait	Tynnyri + 4 jumprua
00:20:01	Keskilaiva/vas.lait	Köysivarasto
00:20:31	Keskilaiva	Kansipalkki, jossa liitoslovetus ja 3 reikää
00:21:17	Keskilaiva/vas.lait	Kaaria + ulkolaudoitusta
00:21:59	Perä/vas.laita	Ulkolaitaa, johon tarttunut verkkoa
00:22:25	Perä/vas.ulkopuoli	Resentti metallipurkki pohjalla
00:22:57	Perä/vas.laita	Pohjalautoja
00:24:04	Perä/vas.laita	Tynnyri
00:24:27	Perä/vas.laita	Polvi
00:24:46	Perä/vas.laita	Nihdin pää (kiekko paikallaan) + vas.puolen taaimmainen pystypuu
00:25:30	Keskilaiva	vas.puol.toiseksi taaimmainen pystypuu
00:25:35	Keskilaiva	Oik.puol toiseksi taaimmainen pystypuu
00:25:51	Keskilaiva	Kansipalkkeja
00:25:59	Keula	Oik.puolen etummainen pystypuu
00:26:28	Keula	Vas.puolen 2 etummaista pystypuuta
00:26:39	Keula/vas.laita	Pyörölovettu puosa
00:27:04	Keula/vas.laita	2-rissainen nihti lankkujen välissä
00:27:38	Keula	Köyden pätkä (?) lankkujen päällä
00:27:58	Keula	Jumpru kansilautojen päällä
00:28:10	Keula	Laudankappale, jossa neliönmuotoinen aukko
00:28:24	Keula	Keulan rakenneos, johon merkkipoijunköysi kiinnitetty
00:29:04	Vas.ulkopuoli	Hylyn vas.puolella pohjalla makaavia polvia, kaaria, kylkilaudoitusta
00:30:15	Vas.ulkopuoli	Ankkuripelin osia (?) pohjalla
00:31:00	Vas.ulkopuoli	Polvi
00:31:11	Vas.laita	Hylyn vas. ehjää ulkolaudoitusta
00:32:15	Keula	Hajonnutta keulaa vas. puolella

00:32:37 Keula Keularangan tyven liitospuut
00:32:48 Keula Keularanka

LEHMÄSAAREN LÄNSIRANNA
HYLKY II, KOTKA

Luonnospöirros

© Rami Kokko, Museovirasto
16.6.2006

Mittakaava:

